

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om EU og resten af verden: Det organiserede civilsamfunds rolle

(2006/C 195/16)

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 28. januar 2004 under henvisning til forretningsordenens artikel 29, stk. 2, at afgive udtalelse om »EU og resten af verden: det organiserede civilsamfunds rolle«.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Eksterne Forbindelser, som udpegede Christoforos Koryfidis til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 4. maj 2006.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 427. plenarforsamling af 17. og 18. maj 2006, mødet den 17. maj 2006, med 140 stemmer for, 3 imod og 9 hverken for eller imod følgende udtalelse:

A. Denne udtalelse er udarbejdet på grundlag af et spørgeskema og en undersøgelse, som er resultatet af et længerevarende analytisk og praktisk arbejde samt den ekspertise, som EØSU har opbygget i relationerne med rådgivende organer og andre civilsamfundsorganisationer i ansøgerlande og tredjelande. Arbejdet, som har strakt sig over flere år, har overbevist EØSU om, at det er på tide at indlede en ny fase, hvor udvalgets engagement — og de relationer, som engagementet fører med sig — antager en mere organiseret, taktisk og fremadrettet form.

B. Efter EØSU's vurdering indeholder globaliseringen af økonomien sammen med udviklingen inden for videnskab og teknologi (især informationsteknologi) et stærkt potentiale, som kun kan håndteres ved at flytte fokus i udviklingen og udformningen af de aktuelle relationer udadtil. Dette skifte bør grundlæggende bestå i at integrere relationer mellem samfund i de traditionelle relationer mellem stater.

C. Vurderingen fører til den konklusion, at Europa som mellemstatslig enhed i fællesskab bør erkende den nye virkelighed i tide. I den forbindelse bør Europa også tilrettelægge og udvikle sine eksterne politiske aktiviteter under aktiv inddragelse af det organiserede civilsamfund, ligesom det bør gøre brug af civilsamfundet, når aktiviteterne skal gennemføres.

D. EU-politikkerne bør, når det er muligt, være forebyggende og under alle omstændigheder integrerede. Det demokratiske liv i Europa, Europas økonomiske og sociale system og Unionens strategiske målsætninger udgør sammen med aktuell viden de parametre, som skal lægges til grund for udformningen og udviklingen af politikkerne i og uden for Europas grænser.

E. Her bliver det nødvendigt at finde frem til en ny indre organisatorisk ligevægt samt en mere konstruktiv balance mellem konkurrence og samarbejde, navnlig for så vidt angår sektorer og aktiviteter, der overskrider EU's ydre grænser.

F. Erkendelsen af det europæiske organiserede civilsamfunds nye rolle udgør en kompleks problematik, som kræver fremme af moderne metoder til etablering af et passende forhold til læring og viden.

G. En forudsætning for etableringen af dette forhold — og mere generelt for, at de europæiske borgere kan fungere i et videnssamfund og en vidensøkonomi — er en ny synsvinkel på programmer for livslang læring. En sådan synsvinkel indebærer i praksis, at man indarbejder viden om globaliseringens rammer og Unionens eksterne aktiviteter i programmer for livslang læring.

H. EØSU bør i sin egenskab af talerør for det organiserede civilsamfund på europæisk niveau varetage en tredobbelt funktion:

— talerør for det organiserede civilsamfund over for de andre EU-institutioner i spørgsmål vedrørende eksterne aktiviteter i kraft af sit demokratiske *acquis* og en procedure, der tilstræber konsensus mellem forskellige interesser

— aktiv deltager i udformningen og udviklingen af EU-politikker vedrørende de eksterne aktiviteter

— observatør af EU's politik udadtil og denne politiks økonomiske og sociale konsekvenser.

I. EØSU's rolle omfatter en bred vifte af spørgsmål og aktiviteter, fordi de problemer, som opstår i det nye internationale miljø, afspejles i forskellige af udvalgets aspekter — de har med andre ord en økonomisk, social, miljømæssig og kulturel dimension.

J. Derfor ligger EØSU's væsentligste bidrag i udformningen og udviklingen af de af EU's politikker, der vedrører eksterne aktiviteter, i dets evne til altid at udtrykke en konstruktiv ligevægt i sine udtalelser. En ligevægt, som formes af samspillet mellem de modsatrettede interesser, som dets medlemmer giver udtryk for, inden for rammerne af en procedure og en optik, som omfatter ovenstående fire dimensioner.

K. Opmærksomheden henledes på, at EØSU allerede har opbygget en betydelig erfaring, når det gælder EU's eksterne aktiviteter. Omvendt kan man på den anden side konstatere en mangel på udnyttelse af denne erfaring gennem bredt anlagte fællesskabsmekanismer og -tilgange. EU-institutionerne har ikke gjort tilstrækkelig brug af denne erfaring eller konklusionerne i udvalgets udtalelser, informationsrapporter eller forslag.

L. Efter EØSU's opfattelse skal man finde frem til metoder til bedre at koble erfaringen på området til EU's centrale politiske strukturer. Dette kan f.eks. ske gennem undertegnelsen af bilaterale protokoller, der styrker samarbejdet mellem institutionerne som f.eks. den, EØSU har undertegnet med Kommissionen. Endnu bedre er det dog, hvis samtlige politiske EU-organer samarbejder med EØSU om at udvikle integrerede politikker på området — politikker, der samtidig helst skal være forebyggende.

M. Under alle omstændigheder forudsiger EØSU, at det bliver nødvendigt at styrke udvalgets rolle — eller mere generelt det organiserede civilsamfunds rolle i globaliseringens procedurer. Den overordnede begrundelse for en sådan styrkelse ligger i ønsket om at fremme EU's generelle bestræbelser på området i det 21. århundredes virkelighed. En mere specifik årsag til styrkelsen — som ikke mindst gælder for EØSU — ligger i *metoden* til at fremme de generelle bestræbelser. Den har med andre ord at gøre med den nye funktionsmåde, som EØSU er i færd med at etablere, inden for rammerne af videnssamfundet og dets betingelser, og med udvalgets enestående mulighed for at intervenere på en troværdig måde på samfundsniveau uden for EU og med midler, som man kunne beskrive som »blødt diplomati«.

N. EØSU tilstræber anerkendelse og styrkelse af sin enestående karakter og af sine enestående muligheder. Det ønsker anerkendelse af sin rolle som international partner og institutionel repræsentant for det organiserede civilsamfund i Europa, især i store internationale organisationer som FN's økonomiske og sociale råd. Og det ønsker en styrkelse af sin position og rolle i aftaler, som indgås med tredjelande, og fremme af sine politikker, der har til formål at styrke civilsamfundet i disse lande.

Bruxelles, den 17. maj 2006

O. For at kunne varetage ovennævnte dobbeltrolle søger EØSU støtte til på mellemlangt sigt at udvikle bl.a. følgende vigtige tiltag:

- indførelsen af et moderne, integreret system med proaktiv kommunikation, udveksling af oplysninger og networking med samarbejdspartnere i Europa og verden som helhed og med de andre EU-institutioner;
- øget repræsentation i og samarbejde med rådgivende organer og mellemfolkelige og internationale organisationer, især for så vidt angår disses relationer til det organiserede civilsamfund;
- oprettelsen af en slags »elektronisk vidensbank« vedrørende indsatsen i rådgivende organer og strukturer samt net af civilsamfundsorganisationer rundt omkring i verden, og anvendelsen af denne som middel til formidling, håndtering, forståelse og fortolkning af civilsamfundets adfærd, samt som reklamesøjle for Unionens værdier og strategiske mål;
- udarbejdelsen hvert andet år af en rapport om udviklingen i rådgivende organer og strukturer rundt omkring i verden og EU's eksterne aktiviteterets indflydelse på denne udvikling.

P. På baggrund af ovenstående bemærkninger og forslag anmoder EØSU EU's politiske institutioner til at indføre og fremme en metode med løbende dialog mellem institutionerne. En metode, der skal sigte mod

- at levere klar og aktuel information og indsamle gyldig fælles viden om EU's eksterne aktiviteter, samt
- at skabe en fælles og sammenhængende opfattelse af, *hvilken* indsats der foreslås udviklet, *hvorfor* der er brug for den, og *hvordan* den skal gennemføres.

Anne-Marie SIGMUND

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg